

ČESkoslovenská
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(10)

URAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K PATENTU

249506
(11) (B2)

(51) Int. Cl.⁴
A 01 N 43/76

(22) Přihlášeno 13 08 80
(21) (PV 5581-80)

(32) (31) (33) Právo přednosti od 16 08 79
(7928603) Velká Británie

(40) Zveřejněno 14 08 86

(45) Vydáno 15 09 88

(72)
Autor vynálezu

HARR JOST dr., OBERWIL, SANDMEIER RUDOLF dr., BASILEJ,
SCHELLING HANSPETER dr., OBERWIL (Švýcarsko)

(73)
Majitel patentu

SANDOZ A.G., BASILEJ (Švýcarsko)

(54) Fungicidní prostředek a způsob výroby účinné složky

1

Fungicidní prostředek, vyznačující se tím, že jako účinnou složku obsahuje alespoň jednu sloučeninu obecného vzorce I v němž

R₇ a R₈ znamenají nezávisle na sobě alkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku nebo atom halogenu,

R₉ znamená atom vodíku, alkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku nebo atom halogenu, a

R₁₀ znamená alkoxyalkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku v alkoxylové i alkylové části, 2-furylovou skupinu, halogenovanou 2-furylovou skupinu nebo 2-tetrahydrofurylovou skupinu, spolu se zemědělsky přijatelným nosičem nebo ředitlem.

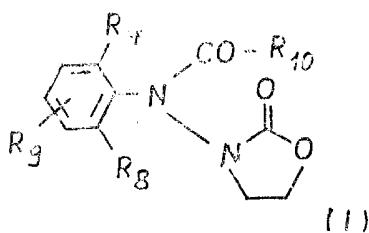
Účinné sloučeniny obecného vzorce I se podle vynálezu připravují intramolekulární kondenzací sloučeniny obecného vzorce II, v němž

Y znamená atom halogenu.

2

Vynález se týká fungicidního prostředku, který obsahuje jako účinnou složku dále uvedenou sloučeninu obecného vzorce I. Dále se vynález týká způsobu výroby účinných sloučenin obecného vzorce I.

Předmětem předloženého vynálezu je fungicidní prostředek, který se vyznačuje tím, že jako účinnou složku obsahuje alespoň jednu sloučeninu obecného vzorce I

v němž

R_7 a R_8 znamenají nezávisle na sobě alkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku nebo atom halogenu,

R_9 znamená atom vodíku, alkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku nebo atom halogenu, a

R_{10} znamená alkoxyalkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku v alkoxylové i alkylové části, 2-furylovou skupinu, halogenovanou 2-furylovou skupinu nebo 2-tetrahydrofurylovou skupinu,

spolu se zemědělsky přijatelným nosičem nebo ředitlem.

Alkylová skupina ve významu symbolů R_7 , R_8 a R_9 obsahuje výhodně 1 až 3 atomy uhlíku. Tak znamená například skupinu methylovou, skupinu ethylovou nebo skupinu n-propyllovou nebo skupinu isopropyllovou.

Jako atom halogenu ve významu symbolu R_7 , R_8 a R_9 přichází v úvahu atom fluoru, atom chloru, atom bromu nebo atom jodu, výhodně atom chloru nebo atom bromu a zvláště pak atom chloru.

Výhodnou halogenovanou 2-furylovou skupinou ve významu symbolu R_{10} je monohalogenovaná 2-furylová skupina, například 5-chlor-2-furylová skupina a 5-brom-2-furylová skupina.

Výhodnou halogenovanou 2-tetrahydrofurylovou skupinou ve významu symbolu R_{10} je monohalogenovaná 2-tetrahydrofurylová skupina, zejména monochlorovaná nebo monobromovaná 2-tetrahydrofurylová skupina, jako 5-chlor-2-tetrahydrofurylová skupina.

Výhodnou alkoxyalkylovou skupinou s 1 až 4 atomy uhlíku v alkoxylové i alkylové části ve významu symbolu R_{10} je alkoxymethylová skupina s 1 až 3 atomy uhlíku v alkoxylové části, zejména skupina vzorce CH_3OCH_2- a $\text{C}_2\text{H}_5\text{OCH}_2-$.

Substituent R_{10} znamená výhodně alkoxyalkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku v alkylové i alkoxylové části, 2-furylovou

skupinu nebo 5-halogen-2-furylovou skupinu.

Výhodnými fungicidními prostředky, které jako účinnou složku obsahují alespoň jeden sloučeninu obecného vzorce I, v němž

R_7 a R_8 znamenají nezávisle na sobě methylovou skupinu, atom chloru nebo atom bromu,

R_9 znamená atom vodíku, atom chloru, atom bromu nebo methylovou skupinu a

R_{10} znamená methoxymethylovou skupinu, ethoxymethylovou skupinu nebo 2-furylovou skupinu.

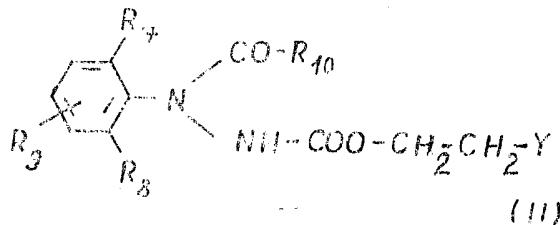
Zvláště výhodným je fungicidní prostředek, který obsahuje jako účinnou složku alespoň jednu sloučeninu obecného vzorce I, v němž

R_7 a R_8 znamenají methylovou skupinu,

R_9 znamená atom vodíku a

R_{10} znamená methoxylovou skupinu.

Podle předloženého vynálezu se sloučeniny obecného vzorce I připravují tím, že se intramolekulárně kondenzuje sloučenina obecného vzorce II

v němž

Y znamená atom halogenu, a

R_7 , R_8 , R_9 a R_{10} mají shora uvedený význam.

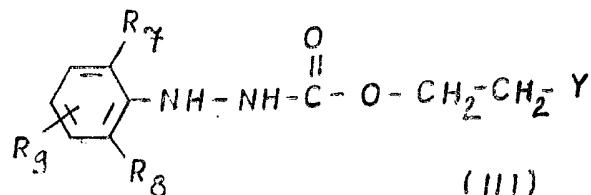
V obecném vzorce II znamená symbol Y výhodně atom chloru nebo atom bromu, zvláště pak atom chloru.

Intramolekulární kondenzace podle vynálezu se může provádět o sobě známým způsobem. Tak se může provádět například v prostředí prostém vody, za použití etheru, jako dimethoxyethanu, uhlovodíku, jako toluenu jako rozpouštědla nebo za použití jiného rozpouštědla, které je za reakčních podmínek inertní. Teplota nemá na průběh reakce rozhodující význam. Výhodně se reakční teplota pohybuje mezi asi 0 a 100 °C. Vzhledem k tomu, že reakce probíhá exotermicky, zahajuje se obvykle při teplotě místonosti a reakční teplota se nechá postupně stoupat.

Reakce se zpravidla provádí v přítomnosti činidla, které váže kyselinu, jako hydridu sodného, amidiu sodného nebo alkoxidu sodného, například methoxidu sodného.

Intramolekulární kondenzace se může rovněž provádět ve vodně-organickém dvoufázovém systému, za přítomnosti anorganické zásady, jako je například hydroxid sodný a popřípadě v přítomnosti katalytického

množství katalyzátoru fázového přenosu. Organickou fází může být jakékoli vhodné inertní, s vodou nemísitelné rozpouštědlo, jako jsou uhlovodíky nebo halogenované uhlovodíky, například xylen, toluen, o-dichlorbenzen nebo dichlormethan. Vhodnými katalyzátory fázového přenosu jsou kvarterní amoniové sloučeniny, jako je benzyl-

v němž

R₇, R₈, R₉ a Y mají shora uvedený význam, sloučeninou obecného vzorce IV

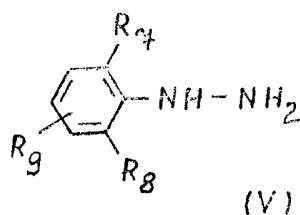
v němž

R10 má shora uvedený význam a

Z námená atom halogenu, zejména atom chloru, nebo zámená skupinu vzorce $-\text{OCOR}_{10}$, kde R₁₀ má shora uvedený význam.

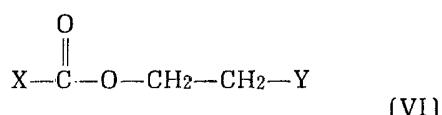
Vhodnými rozpouštědly pro tuto acylační reakci jsou uhlovodíky, jako toluen, nebo halogenované uhlovodíky, jako chlorbenzen. Tato reakce se zpravidla provádí při teplotě asi 50 až 120 °C, například při teplotě 80 °C.

Součeniny obecného vzorce III se mohou připravit reakcí sloučenin obecného vzorce V.

v němž

R₇, R₈ a R₉ mají shora uvedený význam, se sloučeninou obecného vzorce VI

v němž

Y má shora uvedený význam a

X znamená atom halogenu, zejména atom chloru.

trimethylammoniumbromid, dále kvartérní fosfoniové součeniny, jako benzyltrifenylfosfoniumchlorid a crown-ethery, jako je 18-crown-6.

Sloučeniny obecného vzorce II jsou nové. Tyto sloučeniny se mohou připravovat acylací sloučenin obecného vzorce III

Tato reakce se může provádět při teplotách od asi 0 °C až do asi 10 °C ve vodě nebo v organickém rozpouštědle, které je inertní za reakčních podmínek, obvykle v přítomnosti báze, například organického aminu nebo hydrogenuhličitanu sodného.

Výchozí látky a reakční činidla, jichž se používá ve shora popsaných postupech, jsou buď samy o sobě známé, nebo, pokud známé nejsou, mohou se vyrobit obdobnými způsoby, jako jsou způsoby popsané nebo způsoby o sobě známé.

Sloučeniny obecného vzorce I mají vžitčenou fungicidní účinnost zejména proti fytopatogenním houbám, zejména proti houbám řádu Oomycetes, jak je patrno z jejich výrazného účinku v dále popsaných testech.

Test A

Test na fungicidní účinek vůči plísni bramborové (*Phytophthora infestans*)

Mladé, hrnkované rostliny brambor (ve stadiu 3 až 5 listů) se postříkají vodnou po- stříkovou suspenzí obsahující 0,003 procenta (hmotnost/objem) sloučeniny obecného vzorce I, například 2-methoxy-N-[2,6-dime- thylfenyl]-N-[2-oxo-3-oxazolidinyl]acet- amidu (formulovaného v souhlase s formu- lací podle příkladu 1). Za dvě hodiny se ošetřené rostliny očkuji suspenzí spor plís- ně bramborové (*Phytophthora infestans*) a rostliny se pak přenesou do prostoru se 100% relativní vlhkostí vzduchu při teplotě okolí 16 °C a o délce dne 16 hodin. Omezení napadení se posuzuje za 4 až 5 dní po rovnání ošetřených rostlin s neošetřenými rostlinami podobně naočkovanými. Při použití shora uvedené zkoušené sloučeniny se pozoruje podstatné omezení napadení houbou bez jakékoliv známky fytotoxicity pro hostující rostlinu.

Test B

Fungicidní účinek proti peronospoře révy vinné (*Plasmopara viticola*)

Mladé, hrnkované rostliny révy vinné (ve stadiu 3 až 6 listů) se postříkají vodnou postříkovou suspenzí obsahující 0,0008 % (hmotnost/objem) sloučeniny obecného vzorce I, například 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamidu (formulovaného v souhlase s formulací podle příkladu 1). Za dvě hodiny se ošetřené rostliny naočkují suspenzí spor peronospory révy vinné (*Plasmopara viticola*) a rostliny se pak přenesou do prostoru se 100% relativní vlhkostí vzduchu při te-

1. Testy prováděné ve skleníku

Sloučenina z příkladu číslo	Plasmopara réva vinná	EC 90 (ppm)	Phytophthora brambor	rajče
1	11	19	32	
5	24 až 56	72	91	
26	5	23 až 30	185	
34	56	51	> 500	
48	72	30	30	

2. Testy prováděné na poli

Sloučenina z příkladu	15 g účinné látky/100 l Phytophthora/brambor č.
1	94
26	99
Metalaxy1)	97

Legenda:

1) N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(1'-methoxykarbonyl ethyl)methoxyacetamid (srov. francouzský patentový spis číslo 2 267 042).

3. Fytotoxicita

(0,6% vodný roztok účinné látky, pokusné rostliny: rostliny révy vinné, vyhodnocení 7 dnů po aplikaci)

Sloučenina z příkl. č.	% fytotoxicity
1	0
Metalaxy1	60

Test C

Kurativní fungicidní účinek proti peronospoře révy vinné (*Plasmopara viticola*)

Mladé rostliny révy vinné (ve stadiu 3 až 6 listů) pěstované v květináčích se infikují stejným způsobem, jako je popsáno v testu B, ošetří se však sloučeninou obecného vzorce I, například 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamidem (formulovaným v souhlase s formulací podle příkladu 1) teprve 3 dny po infekci. Inkubační podmínky jsou stejné jako v testu

lotě okolí 15 až 22 °C (kolísající v průběhu 24hodinové periody) a o délce dne 16 hodin. Omezení napadení se hodnotí 6 dní po naočkování srovnáním ošetřených rostlin s podobně naočkovanými neošetřenými rostlinami. Při použití zkoušené sloučeniny se pozoruje podstatné omezení napadení houbou bez jakékoli fytotoxicity pro hostující rostlinu.

Výsledky testů jsou shrnutý v následujících tabulkách:

Sloučenina z příkladu číslo	Plasmopara réva vinná	EC 90 (ppm)	Phytophthora brambor	rajče
1	11	19	32	
5	24 až 56	72	91	
26	5	23 až 30	185	
34	56	51	> 500	
48	72	30	30	

B. Potlačení napadení houbou se hodnotí stejným způsobem jako v testu B. Při použití testované sloučeniny se dosahuje podstatného snížení napadení rostliny houbou.

Test D

Fungicidní účinek pro potírání peronospory révy vinné (*Plasmopara viticola*)

Způsob hodnocení tohoto typu účinku se provádí stejně jako je popsáno v testu C s tou výjimkou, že se ošetření provádí teprve 6 dní po naočkování, když je již sporulace nižšího povrchu listu zřejmá. Omezení napadení se hodnotí 7 dní po ošetření například 0,012 % 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamidu (formulovaného v souhlase s formulací podle příkladu 1); zjištěno nerozšírování již sporulované zóny, přičemž sporulace dokonale ustává.

Test E

Translokace v ošetřených listech révy vinné

Odříznuté listy vinné révy se ošetří vodnou postříkovou suspenzí obsahující 0,012 procenta sloučeniny obecného vzorce I, například 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamidu (formulovaného v souhlase s formulací podle příkladu 1), přičemž se ošetří vždy pouze spodní část takových listů. Dvě hodiny po ošetření se celý list naočkují suspenzí spor peronospory révy vinné (*Plasmopara viticola*), načež se listy inhibují v prostoru se 100% vlhkostí vzduchu za podmínek uvedených v testu B. Jakkoliv se ošetřila, jak shora uvedeno, pouze spodní část listů, pozoruje se při ošetření zkoušenou sloučeninou

podstatné omezení napadení, když se toliko horní polovina listů ošetří. Tato zkouška tedy dokládá, že se 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenzyl)-N-(oxo-3-oxazolidinyl)acetamid (formulovaný v souhlase s formulací podle příkladu 1) rozptyluje uvnitř listu jak akropetálně, tak basipetálně (jak po délce, tak po tloušťce listu).

Test F

Ošetření půdy

In vivo se použije pytiové hniloby *Pythium aphanidermatum*. Houba se kultivuje ve sterilní směsi písku a kukuřičného šrotu (97 : 3 objem/objem), do kterého se přidává voda v poměru 1 : 4 (objem/objem); kultivace trvá 4 dny při teplotě 25 °C. Houba se pak vnitř do polosterilní směsi raše'iny a písku, která se pak ošetří suspenzí obsahující formulovanou aktivní složku k dosažení koncentrace 10 až 160 ppm (například 10, 40 a 160 ppm) vztaženo na objem substrátu. Substrát se přenese do hrnků o průměru 5 cm, které se osijí semeny okurky.

* Oseté hrnky se inkubují při teplotě 24 °C a při relativní vlhkosti 60 až 70 % v inkubační místnosti po dobu 7 dnů, načež se posuzuje rozsah napadení srovnáním počtu zdravých vzesílých rostlin s neošetřenými, podobně naočkovanými zkušebními hrnkami. Sloučenina obecného vzorce I, použitá jakožto smáčitelný prášek, poskytuje dokonalou ochranu proti napadení.

Testy obdobné jako test F poskytují podobné výsledky s hrachem a cukrovou řepou.

Kterakoliv z dale uvedených sloučenin v následujících příkladech má podle zjištění fungicidní vlastnosti, které určují její použitelnost jakožto fungicidu.

Obzvláště výrazný fungicidní účinek byl při ohora počámcích testech pozorován v případě sloučenin obecného vzorce I, v němž

R₁₀ znamená skupinu —CH₂OC₂H₅,
R₇ a R₈ znamenají methylovou skupinu a
R₉ znamená atom vodíku,
dále u těch sloučenin obecného vzorce I, v němž

R₁₀ znamená 2-furylovou skupinu,
R₇ a R₈ znamenají methylovou skupinu a
R₉ znamená atom vodíku,
dále u těch sloučenin obecného vzorce I, v němž

R₁₀ znamená 5-brom-2-furylovou skupinu,
R₇ a R₈ znamenají methylovou skupinu a
R₉ znamená atom vodíku,
dále u těch sloučenin obecného vzorce I, v němž

R₁₀ znamená skupinu —CH₂OCH₃,
R₇ a R₈ znamenají atomy chloru a
R₉ znamená atom vodíku,
jakož i u sloučenin obecného vzorce I, v němž

R₁₀ znamená skupinu —CH₂OCH₃,
R₇ a R₈ znamenají methylovou skupinu a

R₉ znamená atom bromu v poloze 3.
a především u sloučenin obecného vzorce I, v němž

R₁₀ znamená skupinu —CH₂OCH₃,

R₇ a R₈ znamenají methylovou skupinu a
R₉ znamená atom vodíku.

Fungicidní prostředky, které obsahují jako účinnou složku sloučeninu obecného vzorce I, jsou tudíž vhodné k potírání fytopathogenních hub, zejména hub řádu Oomycetes na rostlinách, semenech nebo v půdě, přičemž se rostliny, semena nebo půda ošetřují fungicidně účinným množstvím sloučeniny obecného vzorce I.

K houbám řádu Oomycetes, proti kterým jsou fungicidní prostředky podle vynálezu obzvláště účinné, naleží houby rodu Phytophthora na rostlinách, jako jsou brambory, rajčata, tabák, citrusovník, kakaoňák, kaučukovník, jabloň, jahodník, zelenina a okrasné rostliny. Sem náleží například plíseň bramborová (*Phytophthora infestans*) na bramborách a rajčatech; peronospora révy vinné (*Plasmopera viticola*), houby rodu Perenospora na rostlinách, jako je tabák, například peronospora tabáková (*Peronospora tabacina*); houby rodu Pseudoperonospora na rostlinách, jako je chmel a okurka, například pseudoperonospora chmele (*Pseudoperonospora humuli*); houby rodu Bremia na rostlinách jako je salát, například plíseň salátová (*Bremia lactuca*) na salátu; houby rodu *Pythium*, které způsobují poléhání mladých rostlin v důsledku působení houby, tj. tzv „podpaření“ a kořenovou hnilobu velkého počtu rostlin, jako zeleniny, cukrovky, okrasných rostlin a motýlokvetých rostlin, jako je například *Pythium sphaeridermatum* na cukrovce; houby rodu Sclerospora, zejména na čiroku a obilovinách, například *Sclerospora sorghi* na čirku.

Používané množství fungicidního prostředku podle vynálezu se mění v závislosti na takových faktorech, jako je druh potíráné houby, doba ošetření a způsob ošetření a typ sloučeniny obecného vzorce I, které bylo v prostředku použito.

Obecně se však dosahuje uspokojivých výsledků, jestliže se použije na místě, například při aplikaci na užitkovou rostlinu nebo do půdy dávky 0,05 až 5 kg, výhodně 0,1 až 3 kg sloučeniny obecného vzorce I na 1 ha, přičemž se ošetření popřípadě opakuje. Jestliže se fungicidního prostředku podle vynálezu, který obsahuje účinnou látku obecného vzorce I, použije k moření semen, dosáhne se dostatečných výsledků, jestliže se použije dávky 0,05 až 0,5 g sloučeniny obecného vzorce I na 1 kg osiva, výhodně 0,1 až 0,3 g sloučeniny obecného vzorce I na 1 kg osiva.

Sloučeninu obecného vzorce I se zpravidla používá jako fungicidních prostředků spolu s nosiči a ředily, které jsou přijatelné v zemědělství. Vedle sloučenin obecného vzor-

ce I jako účinné složky mohou tyto prostředky obsahovat ještě i jiné účinné látky, jako jsou fungicidy, obzvláště fungicidy na bázi sloučenin mědi, jakož i Captan, Folpet, Mancozeb nebo Maneb.

Prostředky podle vynálezu se mohou používat buď v pevné, nebo kapalné aplikační formě, například ve formě smáčitelného prášku, emulzního koncentrátu, vodou dispergovatelného suspenzního koncentrátu, popraše, granulátu, aplikačních prostředků s retardačním účinkem, a to za použití obvyklých nosných látek, ředitel nebo/a pomocných prostředků. Takové prostředky se mohou připravovat o sobě známými způsoby.

Fungicidních prostředků podle vynálezu se může zvláště používat ve formě vodou dispergovatelných koncentrátu nebo smáčitelných prášků, které se aplikují postřikem. Tyto prostředky mohou obsahovat povrchově aktívní látky, jako jsou smáčedla a dispergátory, jako například kondenzační produkty formaldehydu s naftalensulfonátem, alkylarylsulfonát, ligninsulfonát, alkylsulfáty odvozené od vyšších alifatických uhlovodíků, ethoxylovaný alkylfenol a ethoxylovaný mastný alkohol.

Obecně obsahují fungicidní prostředky podle vynálezu 0,01 až 90 % hmotnostních účinných látka, přičemž účinná látka může být popřípadě přítomna spolu s dalšími fungicidně účinnými sloučeninami.

Koncentráty obsahují obecně mezi asi 2 až 80 % hmotnostními, s výhodou mezi 5 až 70 % hmotnostními účinné látky. Kapalné aplikační formy prostředků podle vynálezu mohou obsahovat 0,01 až 20 % hmotnostních, s výhodou 0,01 až 5 % hmotnostních účinné látky.

Vynález blíže objasňuje následující příklady, ve kterých jsou díly a procenta míňeny díly a procenta hmotnostní. Tyto příklady však rozsah vynálezu v žádném případě neomezuje.

Příklad prostředku 1

Smáčitelný prášek

50 dílů 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamidu se mele se 2 díly laurylsulfátu, 3 díly natriumligninsulfonátu a se 45 díly jemně dispergovaného kaolinitu tak dlouho, až střední velikost částic je menší než 5 μm . Taktéž získaný prášek se zředí vodou před použitím na koncentraci účinné látky 0,01 až 5 %. Výsledná postřiková kapalina se může aplikovat postřikem na listy rostlin nebo slouží k zálévání kořenové části rostlin.

Příklad prostředku 2

Granulát

Na 94,5 dílu hmotnostního křemenného

písku se v bubnovém míšení nastříká 0,5 dílu hmotnostního pojídla (nebo ionického tensisu) a vše se důkladně promíší. Potom se přidá 5 dílů hmotnostních práškového 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamidu a v důkladném promíchávání se pokračuje tak dlouho, až se dosáhne granulovaných částic o velikosti 0,3 až 0,7 mm. Granulát se může zpracovat do půdy v okolí ošetřovaných rostlin.

Příklad 1

2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamid

11,8 g (0,0375 molu) 2-chlorethyl-2-(methoxyacetyl)-2-(2,6-dimethylfenyl)hydrazinkarboxylátu se přidává po částech do suspenze 2,0 g natriumhydridu (ve formě hmotnostně 55 % v minerálním oleji) ve 100 ml absolutního toluenu při teplotě místonosti a pod dusíkem. Reakční teplota postupně vzrůstá v průběhu tohoto přidávání až do 40 °C. Když je přidávání ukončeno, míchá se směs po dobu 30 minut bez chlazení, načež se ochladí na 10 °C. Nezreakovaný natriumhydrid se pak rozrůší ethanolem, získaný roztok se promyje vodou, vysuší se síranem hořecnatým a rozpouštědlo se odstraní ve vakuu, čímž se získá 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamid, který má po překrystallizaci z ethanolu formu bezbarvých krystalů o teplotě tání 103 až 104 °C.

Příklad 1a

2-chlorethyl-2-(methoxyacetyl)-2-(2,6-dimethylfenyl)hydrazinkarboxylát

Výchozí látka, použitá podle příkladu 1, se získá tímto způsobem:

Směs 14,7 g (0,06 molu) 2-chlorethyl-2-(2,6-dimethylfenyl)hydrazinkarboxylátu a 16,2 g (0,1 molu) anhydridu methoxyoctové kyseliny vzorce

se míchá ve 100 ml suchého toluenu po dobu jedné hodiny při teplotě 80 °C. Po ochlazení se roztok promyje vodou, pak 5% roztokem hydrogenuhličitanu sodného a pak opět vodou.

Roztok se suší síranem hořecnatým a rozpouštědlo se odstraní ve vakuu, čímž se získá 2-chlorethyl-2-(methoxyacetyl)-2-(2,6-dimethylfenyl)hydrazinkarboxylát.

Příklad 1b

2-chlorethyl-2-(2,6-dimethylfenyl)hydrazinkarboxylát

Do směsi 127 g (0,935 molu) 2,6-dimethyl-

fenylhydrazinu, 102,5 g (1,3 molu) pyridinu a 400 ml vody se přidá při teplotě 0 až 5 °C 133,5 g (0,935 molu) beta-chlorethylesteru chlormravenčí kyseliny. Když je přidání ukončeno, míchá se směs po dobu dvou hodin při teplotě míšnosti, vytvořená sraženina se odfiltruje, promyje se vodou a usuší se. Takto získaný 2-chlorethyl-2-(2,6-dimethylfenyl)hydazinkarboxylát se překrystaluje z toluenu, čímž se získají bezbarvé krystaly o teplotě tání 74 až 75 °C.

Při výhodném způsobu podle příkladu 1, 1a, 1b se postupuje tímto způsobem:

Příklad 2

2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamid

236,1 g (0,75 molu) 2-chlorethyl-2-(methoxyacetyl)-2-(2,6-dimethylfenyl)hydazinkarboxylát, 375 ml xylenu a 187 ml vody se míchá za venkovního chlazení, přičemž se přidává 82,5 ml (0,82 molu) vodného roztoku hydroxidu sodného, obsahujícího asi 0,4 g hydroxidu sodného v 1 ml, takovou rychlosť, aby se udržela vnitřní teplota asi 20 °C. Směs se po dokončeném přidávání míchá po dobu jedné hodiny při teplotě 20 °C, a po dobu 2 hodin při teplotě 0 °C. Pevná látka se odfiltruje, promyje se vodou v množství 150 ml a vysuší se, čímž se získá 2-methoxy-N-(2,6-dimethylfenyl)-N-(2-oxo-3-oxazolidinyl)acetamid ve formě mírně zabarvené pevné látky o teplotě tání 102 až 103 °C.

Příklad 2a

2-chlorethyl-2-(methoxyacetyl)-2-(2,6-dimethylfenyl)hydazinkarboxylát

Příklad číslo	R ₇	R ₈	R ₉	R ₁₀	Teplota tání (°C)
3	CH ₃	CH ₃	H	CH ₂ OC ₂ H ₅	62 až 64
4	CH ₃	Cl	H	CH ₂ OCH ₃	99 až 100
5	CH ₃	CH ₃	H		190 až 191
6	CH ₃	CH ₃	4-Cl	CH ₂ OCH ₃	107 až 109
11	CH ₃	CH ₃	H	CH ₂ OCH(CH ₃) ₂	
12	CH ₃	Cl	H	CH ₂ OCH(CH ₃) ₂	
13	CH ₃	Cl	H		166 až 167
19	CH ₃	CH ₃	H		119 až 120
20	Cl	Cl	H	CH ₂ OCH ₃	107 až 109
22	Cl	Cl	H		173 až 174

200 g (0,825 molu) 2-chlorethyl-2-(2,6-dimethylfenyl)hydazinkarboxylát ve 500 mililitrech xylenu se zahřeje na 80 °C a přidá se do teplého (80 °C) roztoku 2-methoxyacetylchloridu v 250 ml xylenu, připraveného in situ zpracováním 73,5 g (0,826 molu) 2-methoxyoctové kyseliny v 250 ml xylenu, 107,1 g (0,9 molu) thionylchloridu při teplotě 80 °C po dobu dvou hodin. Směs se zahřívá po dobu 30 minut na teplotu 80 °C a pak se zpracuje způsobem popsáným v příkladu 1a.

Příklad 2b

2-chlorethyl-2-(2,6-dimethylfenyl)-hydazinkarboxylát

Směs 17,7 g (0,1 molu) 2,6-dimethylfenylhydazinhydrochloridu, 21,2 g (0,2 molu) karboxylátu sodného v 50 ml vody a 50 ml xylenu se míchá po dobu 30 minut při teplotě míšnosti a pak se ochladí na teplotu 5 °C. Pak se v průběhu jedné hodiny přidává 14,3 g (0,1 molu) 2-chlorethylesteru chlormravenčí kyseliny, přičemž se teplota udržuje na 5 °C. Směs se míchá při teplotě 5 °C po dobu další jedné hodiny, na konci tohoto míchání se přidá 100 ml vody, vytvořená sraženina se odfiltruje, promyje se vodou a vysuší se. Další zpracování je stejné, jako je popsáno v příkladu 1b.

Obdobným způsobem, jako je popsán v příkladu 1 a 2, se rovněž připraví dále uvedené sloučeniny obecného vzorce I.

Příklad číslo	R ₇	R ₈	R ₉	R ₁₀	Teplota tání (°C)
24	CH ₃	CH ₃	4-CH ₃	CH ₂ OCH ₃	olej
26	CH ₃	CH ₃	3-Cl	CH ₂ OCH ₃	90 až 92
27	CH ₃	CH ₃	3-Br	CH ₂ OCH ₃	96 až 97
29	CH ₃	CH ₃	3-Br		145 až 148
30	CH ₃	Br	4-CH ₃	CH ₂ OCH ₃	125 až 126
32	CH ₃	Br	4-CH ₃		193 až 194
33	CH ₃	CH ₃	H		90 až 94
34	CH ₃	CH ₃	H		149 až 152
36	CH ₃	CH ₃	4-Cl		164 až 165
37	C ₂ H ₅	C ₂ H ₅	H	CH ₂ OCH ₃	109 až 112
38	CH ₃	CH ₃	H	CH ₂ OCH ₂ H ₇ (n)	olej
39	CH ₃	CH ₃	H	CH ₂ OCH ₂ H ₉ (n)	
40	CH ₃	CH ₃	H	CH ₂ OCH ₂ -C ₂ H ₅ CH ₃	
46	C ₂ H ₅	C ₂ H ₅	H		142 až 144
48	Br	Br	H	CH ₂ OCH ₃	150 až 152
49	Cl	Cl	4-Cl	CH ₂ OCH ₃	128 až 129
50	C ₂ H ₅	C ₂ H ₅	4-Cl	CH ₂ OCH ₃	114 až 116
51	Br	Cl	4-CH ₃	CH ₂ OCH ₃	131 až 134
52	CH ₃	C ₂ H ₅	H	CH ₂ OCH ₃	96 až 98
53	CH ₃	CH ₃	4-Br	CH ₂ OCH ₃	137 až 138

PŘEDMĚT VÝNALEZU

1. Fungicidní prostředek, vyznačující se tím, že jako účinnou složku obsahuje alespoň jednu sloučeninu obecného vzorce I

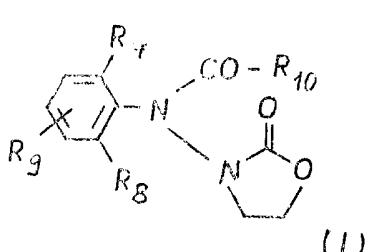
2-furylovou skupinu nebo tetrahydrofurylovou skupinu, spolu se zemědělsky přijatelným nosičem nebo ředitlem.

2. Prostředek podle bodu 1, vyznačující se tím, že jako účinnou složku obsahuje alespoň jednu sloučeninu obecného vzorce I, v němž

R₇ a R₈ znamenají nezávisle na sobě methylovou skupinu, atom chloru nebo atom bromu,

R₉ znamená atom vodíku, alkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku nebo atom halogenu, a

R₁₀ znamená alkoxyalkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku v alkoxylové i alkylové části, 2-furylovou skupinu, halogenovanou

v němž

R₇ a R₈ znamenají nezávisle na sobě alkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku nebo atom halogenu,

R₉ znamená atom vodíku, alkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku nebo atom halogenu, a

R₁₀ znamená alkoxyalkylovou skupinu s 1 až 4 atomy uhlíku v alkoxylové i alkylové části, 2-furylovou skupinu, halogenovanou

R₇ a R₈ znamenají methylovou skupinu, R₉ znamená atom vodíku a

R₁₀ znamená methoxymethylovou skupinu.

4. Způsob výroby sloučenin obecného

vzorce I, účinných podle bodů 1 až 3, vyznačující se tím, že se intramolekulárně kondenuje sloučenina obecného vzorce II

v němž

Y znamená atom halogenu, a

R₇, R₈, R₉ a R₁₀ mají význam definovaný v některém z bodů 1 až 3.

